

חידון ניבים וצירופי לשון בנושא שפה ולשון

(תשובות בסוף החידון)

1. מצאו לכל אחת מהגדרות הבאות צירוף מילים הכולל בתוכו את המילה לשון :

- א. חנפנות
- ב. רכילות, הוצאת דיבה
- ג. בשפה מהופכת, במשמעותו ההפוכה
- ד. מגמגם

2. משמעות הביטוי "לשון אָץ קוּצֵץ" היא:

- א. מענה לשון מהיר במיוחד
- ב. דברים פוגעים כסכין
- ג. לשון מעורפלת ומסובכת
- ד. שפת הגויים

3. מצאו לכל אחת מהגדרות הבאות צירוף מילים הכולל בתוכו את המילה שפה :

- א. דיבור לשם יציאת חובה בלבד
- ב. הלשון שאדם מדבר בה מילדותו, מבית הוריו
- ג. לועזית, שאינה לשון אם
- ד. אבנים שקובעים בשולי הכביש

4. משמעות הביטוי "אומר בשפה רפה והימין פשוטה לקבל" היא:

- א. מעמיד פני מסרב בעוד שלמעשה הוא רוצה בכך
- ב. מתחנן לקבל נדבה
- ג. מבקש יפה ובשקט
- ד. מקלל ומתכוון לתגובה

5. מצאו לכל אחת מהגדרות הבאות צירוף מילים הכולל בתוכו את המילה פְּתָב :

- א. עיתון, סדרה של גיליונות המופיעים בזה אחר זה
- ב. צורת רישום האותיות של כל אדם
- ג. מאמר דיבה, חיבור של דברי השמצה והתקפה
- ד. תורת משה, חמשת חומשי התורה

6. משמעות הביטוי "יאמרו הדברים פְּכָתְבָם" הוא:

- א. יש לקרוא ללא שגיאות
- ב. יש להבין את הדברים כפשוטם.
- ג. רק כותב הדברים יכול לומר אותם.
- ד. רק מי שמקבל את המכתב יכול לומר מה כתוב בו.

7. מצאו לכל אחת מההגדרות הבאות צירוף מילים הכולל בתוכו את המילה מילה :

- א. להטוטי לשון
- ב. דברי מליצה שיש בהם כדי לעשות רושם על השומע
- ג. בדיוק, ככתבו וכלשונו
- ד. בלשון אחרת, בנוסח שונה

8. משמעות הביטוי "מלה בסלע שתיקה בתריין" היא:

- א. יפה השתיקה מן הדיבור: אם מילה שווה סלע, מחירה של השתיקה כפול
- ב. מילים קשות כסלע כדאי שלא ייאמרו
- ג. מילה יכולה להזיז הרים
- ד. לעיתים השתיקה עוזרת להבין דברים טוב יותר ממילים

9. מצאו לכל אחת מההגדרות הבאות צירוף מילים הכולל בתוכו את המילה אות :

- א. תעודת קלון, סימן גנאי למי שעשה מעשה רע
- ב. עיטור למי שעמד במבחן הכושר הגופני
- ג. בראיות ובהוכחות מכריעות
- ד. טבע את רישומו עליו

10. משמעות הביטוי "אותיות של קידוש לבנה" היא:

- א. אותיות תפילת השבת.
- ב. אותיות של סידור התפילה בראש החודש.
- ג. אותיות גדולות מאד.
- ג. אותיות קטנות מאד.

משימה: במילון מופיעים צירופי המילים והביטויים של כל ערך מיד לאחר הגדרת הערך עצמו. חפשו 3 ערכים שיש להם צירופים רבים, והכינו שאלות לזירה הלשונית ע"פ המתכונת שלעיל. היעזרו לשם כך במילונים שבספריה.

בהצלחה!

תשובות בעמוד הבא

תשובות

1. א. לשון חלקה/ לשון חלקקה
ב. לשון הרע
ג. לשון סגי נהור
ד. כבד לשון
2. ג.
3. א. מס שפתיים
ב. שפת אם
ג. שפה זרה
ד. אבן שפה
4. א.
5. א. כתב עת
ב. כתב יד
ג. כתב פלסטר
ד. תורה שבכתב
6. ב.
7. א. משחק מילים
ב. מילים מפוצצות
ג. מילה במילה
ד. במילים אחרות
8. א.
9. א. אות קין
ב. אות הספורט
ג. באותות ובמופתים
ד. נתן בו אותותיו
10. ג.